

Vzpomínky

na Velikého Arahata

Napsal Evžen Štekl

S použitím veršů Františka Heina

Praha 1977

Předmluva

V tomto roce 1977 jsem již potřetí přistoupil ke psaní vzpomínek na Fráňu Drtikola (zatímco první vydání mělo pět stran, druhé mělo 10 stran, toto třetí vydání má 23 stran) a stále mám co nového zaznamenávat – takže kdybych přidal některé materiály a již napsané trochu do hloubky rozšířil, vyvinula by se z mých vzpomínek celá knížečka, kterou bych chtěl poděkovat svému guruovi za vše, co pro nás a pro mě udělal. Budou-li k tomu v budoucnosti podmínky, vynasnažím se.

Stal jsem se pamětníkem „bez vlastního přičinění“, jen jsem se maličko ohlédl v tomto světě Májina závoje a již je vše – změněné – ve světě časnosti a dvojnosti.

A jelikož mám druhým co říci, tak píši. Jako kostru tohoto spisku používám své dřívější vzpomínání, jen tu a tam se dívám z jiného úhlu, jinde jsou opět nové postřehy, příhody nebo výroky Fráňovy.

Vážený čtenáři – nepozastavuj se prosím nad některými výrazy, které nelibě znějí – jednak „pouze“ interpretuji Arahata, za druhé: ta hrubá slova, která jsou přínosem mým, je třeba chápati jen tak, aby nám to řeklo právě to, co jsem tím říci chtěl. I ta nejjemnější řeč je příliš hrubá a přece i ti „jemnocitní“ ji používají. A vůbec jim nepřijde, že by mohli se zabrat do svého nitra, kde je té jemnosti tolik, aby upokojili svůj jemnocit.

V těchto vzpomínkách jsem použil veršů Františka Heina, mého přítele a bratra, největšího žáka Fráňova. Verše jsem použil proto, že jsem z nich vycítil mocný inspirační zdroj pro každého vážně hledajícího – svojí čistotou připomínají horskou bystřinu v neporušené přírodě = jsou původní, prosté a hluboké – a ideově zapadají do mé koncepce. Všechny vybrané verše jsem použil s laskavým svolením Fr. Heina, abych tak místy podtrhl svoji myšlenku. Je třeba připomenout, že všechny verše jsou ze sbírky „Vůně Nebes“, kterážto sbírka obsahuje 531 veršů – práce z let 1938-1970. (Fr. Hein mimo to napsal 14 knih, mimořádně pozoruhodných děl mysticko-filosofického charakteru; jsou to práce obsahově bohaté, myšlenkově silné, burcující a .... krásné.)

Jestliže tento spisek bude snad pro někoho byt' jen malým přínosem na Cestě – jestliže jen maličko podnítl jeho snahu po Prohlédnutí, nepsal jsem jej nadarmo –

jinak necht' je napsán jako svědectví jednoho žáka Fráni – Velikého Arahata – pro Jeho nehynoucí paměť Všem, kdož přijdou po nás....

26.12.1977

E. Š.

Sebeanalyza

*Co jsem já –
Jenž jakési jméno mám?
Co je to, co vidím
a čemu říkám – tvar?*

*Co tělo je?
A kde se jenom vzalo?
Kdo dal mi je?
A proč mne uchopilo?*

*Proč hledím
vždy znovu – zastřené?
Odkud se myšlenka
tak mnohá vynořuje?*

*Kdo vlastně jsem?
a odkud jsem se vzal?
Tak taž se houževnatě dál,
jak Mistři správně učí.*

*Kus po kuse
analysu sebe prováděj.
Kus po kuse
ilusi mocnou smazávej.*

*Čiň stále vždy znovu tak –
až nezbude ti k analýze nic,
neboť tě zaplaví
trvalý a Velký Klid.*

21.3.1949   Fr. Hein

Věčná Sláva Tobě Guru

Hlásím se také k žákům Františka Drtikola – poznal jsem ho ve svých 23 a půl letech a od této doby podstatně ovlivnil můj život.

Pokusím se v několika vzpomínkách načrtnouti charakteristiku Fráni a ono neopakovatelné ovzduší ve vile na Spořilově, kde tento Arahat žil a mistrně vedl své žáky k odstranění nánosů nevědomosti a k získání Vědění.

Píši-li vzpomínky na Fráňu, musím také nutně psát o sobě, protože tyto vzpomínky existují pouze ve vzájemném vztahu mezi mnou a Fráňou. Celkově lze na těchto několika řádcích nebo stránkách vyčístí, jaké prostředky Fráňa volil k poučení žáků, jeho způsob vedení, jakož i jeho přístup k člověku.

Pro mne znamenal Fráňa mnoho. Byl mi guruem a také vysoce váženým přítelem. U Fráni nalezl jsem vždy pochopení, radu i pomoc. Za těch 16 let, co jsem měl to štěstí ho znát, neviděl jsem u něj ani jednu přetvářku, afekt nebo lež. Tato doba 16 let patří vůbec k nejsvětlejším v mém životě. – Světlem byla mi jeho Nauka na dobré stopě.

Dnes – když se dívám zpět a hledám odpověď na otázku: proč jsem poznal Fráňu, došel jsem k jednomu společnému jmenovateli souhrnu příčin – byla to nesmírná touha po Pravdě, po poznání smyslu života. A jako potvrzení tohoto, našel jsem jednu větu v evangeliu Šrí Maharišiho, kde v VII. kap. o nalezení guru se praví asi toto: „Člověk touží po Pravdě více než po splnění světských přání...“

A tak jednoho zářijového odpoledne roku 1944 ku konci chmurných dnů okupace, zaťukal jsem na dveře jedné spořilovské vily – „Tlučte a bude Vám otevřeno“ – tak jsem tedy tloukl a otevřel mi Fráňa. Doporučila mě k němu jedna moje známá (pí. Lejčková), která byla na Spořilově několikrát přede mnou ještě s jinou paní Chmelařovou. Tato pí. Chmelařová ukazovala Fráňovi prý nějaké svaté obrázky a tento ji poslal někam, na čem normální lidé obyčejně sedí. Ta paní se tam už neukázala.

Když jsem spatřil Fráňu poprvé, snad nejvíce mě ohromila jeho opravdovost, která přímo sálala z každého jeho slova, pohybu, vždy a za všech okolností. Fráňa mi dal „Slovo Budhovo“ od Nyanatiloky a poradil mi, jak vědomě dýchat. (Dech spojený s vědomím. Prodýchávat si čakramy – kotníky, kolena, pohlaví atd.)

Ale při příští návštěvě jsem se Fráňovi celý ztrápený svěřil, že je to „dosti“ obtížné, když v pozici se zkříženýma nohama mám dýchat do kotníků a kolena, že se mi to tam rozdvojuje. Fráňa se smál a pak mě poučil, že ty kotníky a kolena platí jen pro pozici vleže; jinak pro zkřížené nohy se dýchá do konce páteře, kterýžto čakram ovládá kotníky a kolena. – Dost se mi ulevilo-.

Jak je vidět, přišel jsem na Spořilov jako mystické embryo, kterýžto stav jsem se snažil uvést do přijatelných poloh. Bylo řečeno, že práce na sobě je prací na 24 hodin denně a Fráňa někde píše, že k buddhismu je zapotřebí velká trpělivost, velká vytrvalost a velká odvaha (podtrženo) a že kdo nemá tyto tři vlastnosti, ten ať toho raději nechá.

A každý začátek je těžký. Vzpomínám si, jak jsem tehdy bydlil na společné chodbě a vždycky, když jsem si sedl ke cvičení, vyšla sousedka na chodbu a myla podlahu, nebo štrachala ve skříních, nebo podobně rušila. Toto se dělo se železnou pravidelností vždy, jakmile jsem si k tomu sedl. – V tomto údobí jsem trpěl neuhasitelnou žízní – vypil jsem značné množství tekutin. Fráňa mi vysvětlil, že se na začátku tzv. „mění tělo“, produčovňuje se. (Struktura buněk). Ale rušení postupně ustávalo a žízeň také.

Je mnohé třeba

*Je mnohé třeba, když Pravda toužně se hledá.
Je třeba pokrytectví smazat zcela a odevzdat se Vyššímu Já.*

*Je mocné Lásky třeba a pociťovat Život v sobě,
jak tělo oživuje a prolíná.
Je třeba vědět, že Život ten Svatým je.*

*Je třeba bdělosti jemného rozumu, aby se postřehnouti mohlo,
jak Svatost v tělo sestupuje --- jak Míruplnost buňky těla prozařuje.*

*Je velmi mnohé třeba --- když Pravda toužně se hledá.
Je třeba rozevřít se zcela a pak nás Míruplnost prolíná.*

Leden 1949

Fr. Hein

Po osvobození na brigádě, když jsem kopal krumpáčem, mě Fráňa upozorňuje: „Musíš bejt u toho – jasné vědomí – jasné vědomí“. Nebo ve vile, když jsme zalévali zahradu, natočil Fráňa konve hodně plné a říkal: „Tak – a teď nesmíme vylít ani kapičku“. Byla to pro mne užitečná cvičení. Jednou při takovém zalévání jsem spatřil, jak Fráňovi ukápl trošku vody z konve – na cestičce to bylo vidět. Povídám: „Fráňo, – podívej se – tys ukápl“, Fráňa se podívá za sebe, vidí trochu vody a vece: „No – co chceš, – i mistr se utne“. Oba jsme se pak smáli tomu, jak to mistrovi ukapává.

Když nás bylo jednou více kolem Fráni (na verandě), tu někdo prohodil: „Musí se získat pevný klid“. Fráňa na to: „No – klid a Klid je rozdíl – když budu tancovat třeba čardáš, (a Fráňa přitom vstal a dělal rukama a nohama směšné pohyby), tak „To“ už ze mne nikdo nevytřese“.

Fráňa kladl vždy veliký důraz na odvislé vznikání (řetěz příčinností) a aby žáci pochopili princip, říkával: „Když je toto – tak je taky tohle; když není toto, není ani tohleto“. Při tom rozvážně a velmi jemně pohyboval rukou, ve které držel lulku. Občas si zabafá a vypustí kouř. A věřte, i ten kouř je nějak jemnější, vonnější – a je nám s ním dobře.

Fráňa dobře věděl co potřebuji, když mi dal jako prvořadý úkol cvičit čakramy podle tibetského buddhismu. Toto cvičení dává vnitřní stabilitu, upevňuje zdraví, pomáhá ovládnout dech, upravuje karmické vlivy, učí koncentraci, prohlubuje klid, otvírá cestu k vnitřnímu zírání a ještě mnohé jiné – v neposlední řadě též dává „siddhi“ léčení – t. j. člověk si je vědom vibrací ve svém těle i mimo něj a tyto vibrace „hmoty“ ovládá, upravuje na klid, zdraví apod. Je to dobré proto, že může pomoci sobě i druhým, patří to k hojivým skutkům – je tudíž součástí Velikého Soucítění, které máme pěstovati, protože to vede např. k poznání, že já je ty, k nesobeckosti a Moudrosti.

Dej sebe

*Dej vše –
co nejlepšího máš.
Dej vše –
dokud je ještě čas.*

*Dej sama sebe na Oltář
a bližním svým nes jas.*

*Rozdej jen srdce své
a nehleď na odměnu –
neb v dávání jen
Š t ě s t í tvé.
Dej dokud čas
tak volá nitra Hlas.*

*Vždyť stále vidíš,
že v š e jen dává
a ruce sobě podává
a vezdejší chléb jež do úst dáváš
je projev Božství,
Jež nepoznáváš.*

*A Bůh se stále dává –
ničeho nežádá –
přešťasten zůstává.
Bud' Jemu podoben
a sama sebe dej.
Tak volá nitra Hlas –
když tiše nasloucháš.*

Listopad 1948

Fr. Hein

Čakramy jsou jemná, duchovně-nervová střediska, – abych tak řekl: v těle; avšak žádný anatom nebo patolog je ještě nenašel – neviděl. (To záleží na tom, j a k se na to jde). Cvičení čakramů je pro člověka důležité, potřebné a významné.

Zmínil jsem se o Tibetu - - když byl v roce 1950 zabrán Čínou, hovořil jsem o tom s Fráňou. Dalajlámovi se ještě podařilo se svým doprovodem utéci do Indie – nastal pád buddhismu v Tibetu. Fráňa tehdy konstatoval: „Lámové dostanou krumpáče“. – Přes největší horu světa Mount Everest (tib. Čomolungma) 8848 m., vede ve výšce skoro 7000 m státní hranice mezi Tibetem a Nepálem. Na Tibetské straně je buddhistický klášter Rongbuk (dnes slouží jako kasárna čínské pohraniční strážce); z tohoto kláštera přešli v r. 1950 mnichové kolem Čomolungmy na Nepálskou stranu poblíž této hory, do kláštera Thjangpoche. – Himalája zažila svou tragedii.

S Fráňou sám na verandě v r. 1948: Fráňa běře do ruky kousek papíru a tužku a kreslí, jak mě vnitřně vidí: krční čakram je tůze maličký, kdežto ten prsní čakram je neúměrně rozšířen. Fráňa říká: „Musíš to prodechat tak, aby byly všechny stejnoměrně rozsvíceny – netentýruj to furt do těch prsou: oni (ty čakramy) mají totiž tu vlastnost, že jeden „žije“ na úkor druhého. (To bylo 14.8.48).

Za rok kreslí Fráňa znovu (30.7.49) na verandě a tam nakreslil všech sedm čakramů, všechny pěkně stejnoměrně svítily.

Mně se stalo procvičování čakramů jakýmsi koníčkem, nebojím se to tak napsat – někdo sbírá známky, jiný pěstuje okurky a někdo zase „dejchá“ do čakramů. Byl to „strašnej šiml“, ale uzdu jsem držel pevně. Stálo to hodně času, žádné zábavy a tak. Ale i tak jsem měl vždycky co dělat sám se sebou. Píši o tom jen proto, abych snad ty druhé inspiroval. – Každopádně se to vyplatí.

Jednou jsem přišel do vily a Fráňa hned po třech pusách povídá: „No – to sis to tam nahoře pěkně rozš'oural“.

Ze vzpomínek také vystupuje Fráňova návštěva u mne v bytě, v Maroldovce. Přišel nečekaně, Zdenka zrovna něco vařila. Fráňa šel kolem sporáku a povídá: „Copak to tam holka dobrého vaříš?“ Mě našel na posteli, zrovna jsem něco četl, knihy pováleny po posteli. Fráňa prohodil: „No – ty si to ale dovedeš zařídit“. Zíral jsem překvapen, kdo to k nám přišel - - a byl jsem šťasten. To bylo asi v roce 1949 nebo 1950.

Z této doby také pochází „báseň“, kterou jsem napsal, dal jsem jí Fráňovi, který při čtení se smál. – Zapomněl jsem na ni, až jsem ji objevil v knize „Fr. Drtikol – život a dílo“.

*Kolotoč je život jen,
ten kdo je v něm spokojen;
necht' se válí jak to prase,
kterému vše pěkné – zdá se.*

*Vývojem se „hmota“ mění,
nikde konce dění není;
až si dění zastavíš,
pak ten jeho konec zříš.*

*Schlamstne žrádlo – olízne se,
za chvílinku vysere se;
to je zákon přírody,
z hovna dělat vývody.*

*Konec žití, konec konce,
splyneš se vším polehounce;
ztratíš to, čeho ses vzdal,
najdeš „TO“, cos nehledal.*

Inspirace k napsání těchto rýmů vznikla ve mně pod vlivem Fráňovy balady o karfiolu. Fráňa vypráví: „koupím si karfiol – sním jej – za pár hodin je z toho hovno – které přijde na záhon – vyroste nový pěkný karfiol – opět jej spapám a za pár chviliek je z toho opět hovno, přijde to zas na záhon a vono to zas vyroste – to je kolotoč a člověk je vlastně továrna na hovna.“ Jednou jsem tuto baladu vyprávěl jednomu, který Fráňu znal jen z mého vyprávění a ten se pořád nechtěl na tomto poučit, že by se mohlo prý použít umělé hnojivo. „No vidíš“ povídám mu, „i to hovno je už umělý“. V diskusi, která pak nastala bránil se tento udatně, leč později mnohé připustil.

Na druhé straně pak není člověk pouze ta továrna, o čemž svědčí fakt, že byl stvořen k obrazu božímu, že má v sobě božskou jiskru, že jí může rozkřesat, že může v ušlechtilém

úsilí dosáhnouti netušených poznání, dosíci závratných hloubek a dosáhnouti spásy. Konečně – poslechněme si, co o tomto všem napsal František Hein ve své knize „Světélka v temnotách“:

Jako motto této kapitoly uvádí výrok mistra Jana Husa:

*Člověk strany těla, jest nečistá
a smrdutá věc, pytel lajnov, pokrm
červov, po člověku červ a po červu
smrad a ohavnost.*

Tak v této kapitole „Ejhle člověk“, na str. 76 píše:

*Toť člověk – hniloba, na sebe pyšná, domyšlivá, děravá roura, hnisu lejna a moče plná
a jinými nečistotami až po okraj naplněná. Sypající nádoba, děravá a nemocná a – a přece –
n á d h e r n á .*

P r o č ??

Protože tato „koruna tvorstva“ je schopna pozorovat sebe sama a v této sebeanalýze odhalit svůj klam, svou pošetilost a uvědomit si – zažít – vidět – že tělo fyzické je jen jako fatamorgána – snícím snem, klamajícím sebe sama a že On je jen jako díra – beztvará nádoba, donekonečna se rozkládací – nádoba vesmírem oděná. Ejhle člověk. Poznávající, prožívající, vědoucí, že vše je jen velké nic – v e l i k á n u l a – vyhaslá a přece sebevědomá. Až sem myšlenka Františka. – Vraťme se k hlavní myšlence: „je schopna pozorovat sama sebe a v této analýze odhalit svůj klam“. Je třeba to domyslet.

Fráňa říkával s oblibou: „Vy bohové jste“. Mělo by se to také domyslet.....

Arahat nemluví pouze květnatě, – jak by si mohl někdo myslet a tím by se dopustil idealisování, které je od Pravdy vzdáleno. Pravda není ani hezká ani ošklivá a ve svém úhrnu je nad veškeré protivy, nad dvojnosti. Fráňa říkával, že Pravda je i v lejnu nebo v hnoji a nevím v čem ještě, prostě všude. Bůh je všudypřítomný. Známy je i Fráňův výrok, že „Bůh je i v této kostce cukru a že kdyby tam nebyl, byla by ta kostka více než Bůh“. – Fráňa byl opravdový – jeho řeč byla jemná, vznešená – taková, jako byl on sám – i když se nebál užít i silná slova, vždy to mělo svůj velký smysl, vždy to mělo pro druhého význam. Vždy to k druhému mluvilo. I když použil slovo nelibé, – z jeho úst to znělo jemně, ušlechtilé; nikdy jsem u nikoho nezachytil něco podobného. A tohoto silnějšího výrazového prostředku užil Fráňa vždy, když to uznal za vhodné; když byl žádán o radu, nebo když nám něco vysvětloval a vůbec mu nezáleželo na tom, jak to vezme ten, kterému se to nemuselo zdát tak čisté, protože on sám nebyl dost čistým, aby to pochopil. (Čistému vše čisté).

Vše čisté je

Vše čisté je.

Proč popadá tě strach?

Špínu jen tehdy zřítš –

když klamu propadáš.

Vše čisté je.

Čehopak chceš se bát?

Rozevři křídla Čistoty

a vzlétni jako pták.

Vše čisté je.

A nemůže jinak ani být.

Což chtěl bys – bláhový

Velebnost Boží zašpinit?

Vše čisté je.

Zostři již zrak.

Odhalíš Tajemství - -

a budeš se tiše smát.

1949 Fr. Hein

Fráňa říkal: „Sny k nám mluví – je třeba všimnout si jich a snažit se jim porozumět – umět si je vysvětlit.“ – Ovšem, že to má význam jen pro toho, kdo je na Cestě.

Tak např. říkám Fráňovi, že se mi zdálo, že jsem vylezl na kandelábr až nahoru k osvětlovacímu zařízení a tam jsem se omotal provazem k tomu kandelábru. Fráňa na to: „No – připoutal ses ke světlu“ a za chvíli: „a co dál?“ – Měl zřejmě na mysli, co jako s tím mohu dělat - - neboť i to je připoutanost.

V těchto prvních létech Cesty, jsem měl dosti markantní sny a Fráňa mě jejich vysvětlováním naučil, abych i já jim porozuměl - - později mě již nechal, abych si ten který sen nebo vizi vysvětlil.

Zdálo se mi těž v té době, že jsem si strkal šňůru se zástrčkou el. vedení do nosu, místo do zásuvky. No – to bylo něco pro Fráňa – smáli jsme se oba – a vysvětlení tohoto snu je snadné.....

Ještě něco o těch tzv. nelibých slovech: Fráňa v rozmluvě s lidmi šel většinou hodně hluboko – do nitra – a tam zahrál na strunu – brknul – a někdo z toho měl krásný akord a někomu to nevyznělo, protože hledal snad formu a to podstatné mu ulétlo. – Jednou jsem přišel k Fráňovi s nějakými spekulacemi, rozváděl jsem nějaké myšlenky a když už jsem měl ze sebe všechno vysypané, tázal jsem se Fráni: „co tomu říkáš Fráňo – je to tak?“ Po celou dobu, jak jsem mluvil mě Fráňa pozorně poslouchal – nyní se hluboce zamyslel, – zabafal z lulky, pomalu, pomaloučku vypustil kouř a – krásně, jemně povídá: „I vyser se na to všechno z prdele“. V tu chvíli se mi zase zboural barák nad hlavou – kolikátá to už je demolice?

Ale Fráňa pouze neboural – on dovedl na těch troskách postavit Království Moudrosti – také mě hned poučil, že toto vše co jsem mu povídal je jen neplodné hloubání a že: „Takhle se tam nedostaneš“. Těch demolicí bylo ještě povícero – ono to jinak nejde, když – podle Fráni – má člověk dojít ke změně myšlení, aby pak i toto zanechal, jak se o tom zmiňuji o několik stran dále.

Jindy Fráňa vypráví, jak ten mnich usiluje o spásu – a jak se mu zdá, že už je to „hotové“ – podívá se vzhůru a vida, ještě tam je kousek – tak se škrabe výše a zase se mu zdá, že by už byl u cíle a tak se podívá nahoru a zas tam je ten „kousek“. Táži se Fráni, jestli poznám, až již nebude kam jít výše a Fráňa na to povídá: „Neboj se – poznáš to....“ a po chvíli pokračuje: „Je to podklad všeho – je to vrchol všeho - - budeš šťasten“.

Pojď v Ticho

*Pojď v Ticho Velké
v Němž ztratíš se zcela.
Toť Božství Tvé,
Jež prolne tě docela.*

*Pojď v Ticho Hluboké –
kde zrak i sluch zmizí.
Tam setkáš se s Duší svou
a zmizí pojem: cizí.
Pojď v Ticho Vznesené,
kde zvadne chtění tvé.
A mnohost tváří
neb tvarů žádných není zde.*

*Pojď v ticho Bezmezné
kde Podstata tvá svítí –
Neboj se Samoty Veliké
a uzříš pravé Bytí.*

*Pojď v Ticho Svaté –
kde všechno stále svítí.
Odraz všednosti od sebe
a S e b e budeš mítí.*

*Voláme v nitro tvé:
Neboj se.
Plně se sobě ztrat'
a nebudeš jak v kleci pták.*

14.3.1949 Fr. Hein

Fráňa také mimo jiné učil, že člověk nemá spoléhat na tzv. „milost boží“ – říkával mi, že si tu milost mám dát já sám. Tím chtěl říci, že máme sami v sobě hledati síly a schopnosti k osvobození se. Neboť – má to hluboký smysl – jednak to vede k uvědomění si faktu, že není nic mimo nás – to znamená, že nemáme hledati tam nahoře na nebi, neb pod, ale ve svém nitru a za druhé, aby člověk taky něco udělal pro své osvobození a ne to čekat od někoho „jiného“, že to za nás někdo udělá. Nacpat se škuhánků – lehnout si na kanape a pane bože, dej mi nirvánu.

.....ale prohlašuji toto bratře: Právě v tomto šest stop vysokém těle, opatřeném vnímáním a vědomím, z d e jest svět obsažen – světa vznik – světa zánik a stezka, jež vede ku konci jeho....

Ve vile je v prvním patře pokoj, kde bývalo jeden čas piáno. Frášna mě pozval, abych něco zahrál. Frášna poslouchal až s překvapující účastí až do konce – to byl také jeden rys jeho inteligence – j a k vnímal hudbu, umění. Frášna byl velký umělec – fotograf světového jména, ale byl také malířem. A ona ta malířina má hodně blízko k hudbě – stačí zaměnit barvy za tóny. - - Nakonec mě Frášna požádal, abych zahrál jednu budovatelskou píseň a když jsem ji hrál, Frášna vesele a bezprostředně zpíval: „...odhodit vše, co nás tíží na naší cestě pokroku.“

Vzpomínám si, jak jsem chodil k Frášnovi – přišel jsem do vily a obvykle jsem se přivítal s Jarkou (Frášnovou manželkou, žačkou a spolupracovnicí). Za chvíli mě šla ohlásit Frášnovi. Pak se vrátila a povídá: „Frášna je nahoře, máš jít za ním“. Šel jsem do atelieru po dřevěných, točitých schodech. Frášna maloval. Obvyklé tři pusy – a již sedím zcela zalit tou Září, Klidem – Nádherou – všechno z člověka spadlo – nedá se to popsat.... Jednou mi Anička řekla, že to slyší poprvé, že by Frášna před někým maloval. Viděl jsem v jakém rozpoložení na to Frášna jde. – Když skončil malování, rovná barvy do klabretu, dlouho, důkladně myje paletu a štětce, – posléze staví stojan na místo k oknu. Pak se jde omýt dolů, ale za chvíli je zase nahoře – venku je mráz a zde je příjemně, teplo a Frášna sedí naproti mně, dívá se mi do očí a říká: „Tak povídej“ a rozvážně si nacpává lulku – pak si ji zapaluje – „Tak povídej“, říká Frášna, – člověk se mu dívá do očí a vidí, jak se jemně, jemně usmívá – vidím to hluboké pochopení a říkám vše, kde mě „tlačí bota“. Frášna se dovedl hluboce vžít do druhého člověka – sám nás také učil, že je nutno mít s druhými soucítění, při čemž upozorňoval: „Soucítění – pozor – ne soucit“. Frášna přikládá do malého bubínku a venku padá sněh....

Vyprávím Frášnovi, jak mě (ve snu) navštívil Indrita – (Indra – vládce sféry Tavatimsa – průměrná doba života jeho obyvatel se udává na 36 milionů roků – je to jakýsi vyšší ráj). Jakmile na mě Indrita promluvil, ihned jsem se probudil. Jeho hlas byl úžasný – i slavný Karuso by byl proti němu úplný břídil. Je to hlas plný, zvučný, ostrý jako břitva, melodický. Když jsem to Frášnovi řekl, tento se byl vyjádřil: „Ubožák“. (Protože tento vyšší ráj je ještě ve smyslovém světě). Pak mě Frášna vysvětlil, že tam se snaží ulovit toho, kdo se dá. Měl jsem mu prý také říci, aby mi to tam ukázal.

Potom Frášna hovořil o Učení – říká: „Učení je nezničitelné – pro všechny časy; je upotřebitelné pro všechny bytosti z v l á š t ě na této úrovni (protože kupř. v rajských světech není překážek a bytosti jsou zde ukolébány šťastnou existencí, která má zajisté jen dočasného trvání; na druhé straně pak – na úrovni lidské, kde vládne strast a utrpení, právě zde je záhodno použít Učení k přeplutí na „druhou stranu“). Když Frášna hovořil o těch tzv. šťastných sférách, také se zmínil o tom, jak to je, když takový ráj končí své trvání – jak se obyvatelé těchto nebíček (jak se vyjádřil) diví – a pak to jde dolů – zásluhy jsou vyčerpány – další kolo karmických podmínek se naplnilo....

Nahoře jsem napsal, jak jsem chodil k Frášnovi – nyní o tom, jak tam chodil František Hein. – Tiché zaklepání a již vstupuje – na tváři tichý mystický úsměv, který mluví o vnitřní Síle – nikdo by v něm nehledal tak velkého ducha. Obvyklé tři pusy Frášnovi. – František přinesl s sebou bylinky, neboť se dověděl, že Frášňův zdravotní stav není uspokojivý. Ihned jde do kuchyně, rozbaluje různé balíčky s bylinkami a vaří Frášnovi čaj, který pečlivě připravil ze směsi, kterou zná jen on. Frášnovi se do toho nechce, ale když nás vidí, tak nakonec pije.

I Mirek Mečř – další z žáků Fráňových – jinak doktor medicíny, neruší tajemnou moc bylinek a dává plný průchod jejím vlivům. Jindy zase on píše recepty a dává rady co a jak, aby se nám Fráňa co nejdříve uzdravil. Také já zasahuji do léčebného procesu účinnou duchovní léčbou, jak mě to sám Fráňa učil. A Anička? Je všude, všem asistuje, stará se, pobíhá, vaří kafe, pro každého má vlídné slovo a největší zájem má samozřejmě o Fráňa.

Příští den jsme zjistili, že bylinky zabraly, že potíže ustoupila. A jak by ne – Fráňa je v láskyplné péči svých žáků – pečlivě se o něj starajíc. Jak je možno zapomenout na obětavost Mirka Mečře, který věnoval Fráňovi všechnen volný čas, denně byl na Spořilově a pomáhal v každém směru. Jak je možno zapomenout na obětavost Františka Heina, který mnohdy po těžké službě na letišti spěchal na Spořilov, aby prodlel u Fráni několik hodin a pomohl mu. Každý dělal to, co mohl. František také obstaral koncentrovaný výtažek žen-šenu, který sehnal od nějakého námořníka. Ovšem - - do jaké míry skutečně žáci Fráňovi pomohli, to je otázka – protože Fráňa měl mimo jiné léčivou Sílu a když sám chtěl.....

Jednou jsem ve vile lakoval okna ve velké hale. Okna byla větší a špatně se k tomu mohlo – bylo to ve výšce a stál jsem na užším prkně. Po práci jsem byl mírně unaven. Jenže náhle – co to? Jako když do mě „někdo“ naleje sílu – a po únavě nejmenší stopy – cítil jsem se svěží a jakoby lehký. Nabit silou –. Koukám na Fráňa a ten – vůbec nic – dál hledí do Samadhi a je zřejmo, že se mnou mluvit nebude o tom, „kdo“ do mne tu sílu nalil, že se se mnou vůbec nehodlá bavit o tak „bezvýznamných věcech“.

Zmínil jsem se Fráňovi jednou, že mi není dobře od nervů. Fráňa se na mne podíval a říká: „No – když chceš být nemocen“. Položil důraz na to „když chceš“. Pomohlo mi to velice, začal jsem chápat, že jest třeba si poručit jednou pro vždy **Z d r a v í** a moc se s tím panákem nebabrat.

Figura má?

*Figura má je nečistá.
Je plna špíny – kalu.
Však zapomněl jsem dočista,
že přebývá v ní mnoho bolu.*

*Figura má je děravá.
Zdroj nového vždy klamu.
Když občas na ní pohlédnu –
směji se pytlí tomu.*

*Je pytlem vskutku děravým
a ucpati jej nelze.
Když vstrčím vrchem hodnotné,
spodem zas špatné leze.*

*Co s figurou tou počít mám?
Hodnotné se špatným zamíchám.
Čisté s nečistým promísím.
Čisté je vše. Tak procítím.*

*Figura má? Kam se poděla?
Kde je ten pytel nečistý?
Co si jen počnou modisti?*

*Vždyť nalézt ho nemohu.
Svět zřím jen
coby mátohu.*

5.3.1955 Fr. Hein

Neboť – jakmile se věnuje panákovi té pozornosti moc, tak to není dobře – zůstává se dole – leč hluboké výšiny jsou zde k uvědomění a náš pohled necht' směřuje vzhůru....

Fráňa mi také říkával: „Všechno je ve tvém vědomí – i ta nemoc - - tak to ze sebe vyhod'.“

To se ti jenom zdá

*To se ti jenom zdá,
že hrubé tělo máš.
To se ti jenom zdá,
že tíži prožíváš.*

*To se ti jenom zdá,
že samá starost jsi.
To se ti jenom zdá,
že slzy kanou ti.*

*To se ti jenom zdá,
a proto: **PROBUĎ SE.**
Rozšiř hned srdce své
ve **V e l k é m S o u c í t ě n í***

*se vším tím - - -
co zveš „trnitým“.*

20.2.1970 Fr. Hein

Avšak na druhé straně to neznamená, že budeme pěstovat nějakou krutou askezi – tělo má být silné, proto dopřejeme panákovi dostatek jídla a spánku a vůbec toho, co potřebuje ke zdárnému bujení – to je moudré vedení boje, jehož cílem je úplné vyhasnutí klamu – nevědomosti.

Perle a perličky – úryvky z mých rozmluv s Fráňou:

Fráňo – půjč mi něco ke čtení.
Čti se tady (ukazuje na prsa). Knížku mi stejně půjčil.

Hovoře o nějaké sféře, ptal jsem se, jak se ta sféra jmenuje?
Fráňa: „No jo – vono se to musí nějak jmenovat“.

Jindy mluvě o Nirváně, říká mi Fráňa: „Nic tam není – nic tam nehledej“.
Jednou opět o Nirváně: „Když jsi v Nirváně, tak si neříkej: já jsem v Nirváně“.

Fráňa: „To je jako ten starej Eckhart – ten povídal: „Nic nemít – nic nechtít – nic nevědět“.
Co to ale znamená? To nechtění – když budu chtít to nechtění, tak to taky není vono – nechtít ani to nechtění – a že ses něčeho vzdal? Tož vzdej se i toho vzdávání. – I toho Poznání se musíš nakonec vzdát.

Karma rovná se aktivita vědomí.
Aktivita vědomí – rovná se karma.

Špatné – zlé skutky? Vzdát se jich? Ovšem – ale i tzv. dobrých skutků se musí člověk vzdát -
- ale to neznamená, že nebudu konat dobré – jen to zaměnit za skutky hojivé - - a nelpět na tom.

Dávání je Síla.

Je „TO“ mezi dvěma myšlenkami – jedna myšlenka končí – a druhá začíná – mezi tím....

Kde si myslíš, že máš hadí sílu (jak vysoko), tam ji taky skutečně máš.
Nebo: Kde si myslíš, že jsi (vědomím), tam taky skutečně jsi.

Musíš získat rovnováhu citu a rozumu.

Buď vůle Tvá – (a při tom ukazoval sobě na prsa).

Je to jen vyzařování tvého stavu vědomí.

Není nic, než Nirvána.

Nirvána je samsáro a samsáro je Nirvána.

Vytentýruj se na všecko.

Ani na Nirváně nesmíš lpět.

Nirvána je podklad všeho.

Nejlepší filosofie je - - zavřít hubu.

Fráňa mi několikrát opakoval myšlenky z Diamantového plavidla: Dělat můžeš všechno, záleží na tvém vnitřním postoji k tomu. – Nebo – Učení přirovnává k voru, kterým se člověk převezí na druhý břeh – pak se zanechá – a popřípadě se sdělí druhým.

Jednou jsem přišel do vily a našel jsem Fráňu, jak na zahradě u bezu kope krumpáčem. Zaregistroval mě až za hodnou chvíli – po obvyklých třech pusách mi povídá: „No – co koukáš? Dělam díru do země“ a kopal klidně dál. – Za chvilku pokračoval: „Prohlubuji to na kompost – všechno to pěkně shnije a pak se to dá na záhon“. Ale za další chvíli zanechal práce a tak jsem mohl deskovým aparátem udělat dva snímky – jeden mi zmáčkla Zdenička, to jsem s Fráňou a na druhé je Fráňa sám. Povedlo se to a je z toho pěkná památka. Když na tyto snímky dnes hledím, říkám si: šťasten ten, kdo mohl prodlévat v jeho blízkosti. – Bylo mi to dopřáno.

Následující řádky doporučuji důkladně přečíst, neboť na toto kladl Fráňa velký důraz a nejednou je opakoval při nejrůznějších příležitostech a v různých variantách:

Musíš se naučit poznávat ty určité podmínky, které vyvolávají určité jevy nebo stavy – tyto podmínky ovládnout, osvojit si je. Také když něco vnitřně vidím, zkoumám: jaké podmínky jsem tomu dal, co mi umožnilo, abych to viděl a čím to vidím. Dále – analyzuji stav, ve kterém jsem byl těsně před tím, než jsem měl ten který zážitek nebo zření. A když takto na to půjdu, musím přijít na to, že je to jen vyzařování mého stavu vědomí.

Stálá bdělost – stálé jasné vědomí – neuchopovat smysly vše, co mi přijde tak zvaně pod hubu. Nesmíme tomu naletět. Na otázku: „Co je to vlastně to samsáro“ odpovídá Fráňa: „Smysly se baví – smysly si hrají – nemá to žádný smysl, žádný cíl – všechno na jedno brdo – furt dokolečka – stálý koloběh utrpení, strasti – vytentýrovat se na to“.

Fráňa mi několikrát řekl: „Já jsem si svoje už udělal – víš dobře, kolik tady bylo lidí – teď je řada na Vás, teď dávejte vy.“ Toto opakoval ještě několikrát v různých obměnách. Skutečně – když si vzpomenu, kolik lidí a jací to byli lidé, kteří za Fráňou přicházeli a Fráňa vždy jakoby samozřejmě dával ze své studnice Moudrosti – kdo chtěl, ten si odnesl. Nejvíce jsem si já ale odnesl, když jsem byl s Fráňou sám. Prožili jsme v Mlčení dlouhé chvíle.....

V mlčení Síla

*Tělo je hrubé – řeč také –
myšlení těž.*

*Tak jako Fráňa Drtikol
poznal jsem bezpečně těž,
že z Mlčení vše vyvěrá.*

*Ovšemže z M l č e n í
ale ne z mlčení.*

*Ústa jsou zavřena - - -
jazyk mlčí – je nehybný –
mysl také odpočívá. S í l a .*

24.1.1962 Fr. Hein

Naprostá Odevzdanost – naprostá Čistota – naprostý Klid – naprostá Vyrovnanost – naprostá P r á z d n o t a . Tak jsme jej znali – vanulo to z Fráni, ten propastný Klid – Všepronikající, Teplý, Moudrý, Hluboký, Konejšivý – rozpadal se v Ničem, NIC byl KLID a KLID bylo NIC. Ach – kdo to jen pochopí??

Jednou jsem seděl s Fráňou na verandě v hovoru o Učení. Fráňa najednou povídá: „Ono kdyby se to dalo ukázat nebo nalejt do hlavy (při tom ukazuje nalívání) – to by zde byl velký zástup nebo fronta lidí“ (a při tom dále ukazuje nalévání a nastavování dlaně, jako že vybírá a sype na hromadu) a při tom se zvláště, krásně, filosoficky usmívá....

Já osobně si myslím, že člověk by měl plavat k druhému břehu asi tak, jako by plaval z potápějící se lodi. Slyšel jsem názory, že v dnešním světě není možno dosáhnout cíle, že za času Buddhy to bylo jiné, lehčí. Těm, kdo takto a podobně mluví, těm nevěřte – sami se nesnaží a jiné strhávají.

V létě snad 1959 jsem seděl s Fráňou na terase v prvním patře (to už Fráňa moc nechodil) – bylo pozdní odpoledne - - Mlčení – Fráňa přerušil ticho: „Tady je ale krásně“. Bylo to najednou, ty stromy zalité sluncem, v sytých barvách, ptačí zpěv – Klid – Ticho – Mír – ano Fráňa uznával krásy tohoto světa – ale říkával o tom: „Je to jen zrcadlení, odlesk Nirvány“.

Jednou mně dal Fráňa „Knihu chudoby“ z Pradžnápáramity a říká „To si přečti – a nejen to – vona je to práce“. Tak jsem tu práci vzal opravdově a pěkně jsem se s tím porval. Za krátkou dobu jsem si Fráňovi postěžoval, že tam „v rozhraní možného vnímání“ se to moc kmitá. Fráňa mi na to po chvílce odvětil: „To si tam děláš sám“. A vida – od této chvíle se to tam už „nekmitalo“. Tyto „kmitací“ potíže zde byly pouze z počátku, při zaměřování se na tuto sféru. Jinak se vůbec nemůže o nějakém kmitání hovořit.

Fráňa mě tlačil vzhůru všelijak, třeba i tím, že mi říkával: „Musíš si na to stoupnout, že to máš – vždycky jsi to měl a – mít budeš – je to cesta u v ě d o m o v a c í“.

S Fráňou na verandě asi kolem roku 1953. – Na verandě byla na dosah ruky deska podle okna, která byla vlastně jakýmsi stolkem. Byly na tom různé předměty jako: kuřácké náčiní (lulka apod.), psací potřeby a jiné. Píši o tom proto, že nechci přerušovat můj dialog s Fráňou: Řekl jsem Fráňovi, že vidím takovéhle průsvitné obrazce, zvláště dobře je to vidět proti obloze.

Fráňa: To jsou dharmy - nositelé myšlenek.

Já: A dokážu to dostat až k zemi.

Fráňa: To ti není nic platné.

Já: A co s tím?

Fráňa: Musíš je zničit.

Já: No jo, ale když já nevím, které jsou moje.

Fráňa: „Všecky jsou tvoje“ a opakuje důrazně: „V š e c k y j s o u t v o j e.“

Já: Ale jak je zničit?

Fráňa: Bere z již zmíněného stolu gumu na gumování, podává mi ji a přitom se usmívá: „Vygumuj to“. Ale vzápětí již vážně: „Já jsem to měl také, když jsem měl být hotov – ale já je viděl jakoby ve skleněné trubici – musíš je zničit.“

Já: Ale jak?

Fráňa: Nemyšlením.

Bylo to pro mne něco úplně nového – otevřel se mi nový obzor - - - zničit dharmy - - nemyslet - - ovládnout myšlení - - no lehkou se říká - - . Ovšem – bez boje to nepůjde, ale musí to jít – j d e t o. Člověk se musí rozhodnout.

Myšlení

Šťasten, komu to nemyslí – kdo v pravém slova smyslu se umyslí.

Odpočívá – daleko více než král – i kdyby sebevíc se zaměstnával.

On více než králem je, protože poznal JEDINÉ – které je Neproměnné.

Myšlení Samo ze Sebe vybíhá a Samo Sebe uhlídá.

Fr. Hein

Poznal jsem zkrátka, že se musí jít do toho.

Volně podle Rosenberga:

Dharma je pojímána jako nositel znaků – zjevu.

Znaky jsou ony prvky, na něž byl rozložen proud vědomí a jeho obsah.

Výraz dharma lze definovat takto: Dharmami nazýváme skutečně reálné, transcendentní, nepoznatelné nositele nebo substráty těch prvků, v něž rozkládáme proud vědomí s jeho obsahem. – Každá dharma je substanciálním nositelem své specifické, jediné vlastnosti.

Takže stručná definice dharmy by zněla:

Dharma je nadsmyslný podklad jednotlivých prvků vědomého života.

Dále: Člověk ve světě nežije, nýbrž svět prožívá.

Podle „teorie okamžiku“ vše, co člověk prožívá, je odvozováno z řetězu okamžitých kombinací (okamžitých prvků), promění se trvalé bytí (jak se nám jeví fakticky empirický život) v iluzi, kterou nemůžeme uchopit.

Potud volně podle Rosenberga. – Tolik tedy ve stručnosti, co o dharmách říká teorie.

Píši-li na jiném místě o Mlčení, neznamená to ještě, že samotným mlčením se dharmy ničí, jak jsem se též s takovým názorem setkal. Musí se také rozlišovat Mlčení a mlčení.

Ale co o tom říká Fráňa?

Mlčení – tělem
jazykem
myšlenkami – představami
pocity
dechem
vědomím
mlčením
Ta hloubka – ta opravdovost.....

Jednou asi v r. 1956, když jsem seděl s Fráňou na verandě, mě Fráňa vybídl, abych se „zapíchl“ do některého čakramu, že mi poví, kde jsem. Když jsem to učinil, ihned mně hlásil, ve kterém čakramu jsem se zapíchl. – Potom zase, abych se já podíval, kde je on. Kupodivu jsem též neomylně hlásil, kam se Fráňa zapíchl. Toto jsme několikrát opakovali až potom Fráňa navrhl, abych se podíval některým jiným čakramem, než stále jen tím mezi očima. To už bylo těžší – tak když se Fráňa zapíchl, hledal jsem břišním čakramem a asi mi to déle trvalo a tak Fráňa povídá: „Tááákhle ti tam s tím dělám“ a ukazoval rukou proti mně krouživý pohyb. – Na této schopnosti spočívá pochopení jistých podmínek k léčení různých nemocí, neduhů u sebe i u druhých lidí. Také k tomu nám Fráňa otvíral dveře.

Fráňa nás vedl k tomu, abychom uměli přenášet vědomí. Jednou mi vyprávěl, jak velký Milarepa pozřel vědomě předložené mu otrávené mléko a jak potom přenesl svoji bolest do dveří, které se začaly kymácet a nakonec se rozestoupily a roztržily.

Ale s Fráňou byla i legrace – byly to sice vzácné chvíle, ale stálo to za to. Tak jednou při prohlížení Fráňových foto-aktů povídá Fráňa nečekaně: „Ta má ale kocoura vid“? Zase jsem se jednou od srdce zasmál – jak by ne, slyšet něco podobného od „starého pána“, ale bylo to navíc řečeno nenapodobitelným způsobem, úplně klidně a navíc od takového Mistra. Napsal jsem „starého pána“ v uvozovkách – ale – Fráňa měl elixír Věčného Mládí – bylo to z něj úplně jasně cítit.

Dávno před tím, mi Fráňa povídá: „Já jsem s těmi modelkami nic neměl“. Neměl jsem důvod mu nevěřit.

Vzpomínám si, jak Fráňa upoután již na lůžko, půjčil mi „Střední Nauka Nágárdžuny“. Byla to kniha v černých deskách a byla psána celá Fráňovým rukopisem. Za nějakou dobu jsem ji v několika opisech opsal a jeden průklep jsem si ponechal. Hovořil jsem s Fráňou o této knize a světil jsem se mu s obdivem, který k Nágárdžunovi chovám. Fráňa mi nakonec řekl: „Jo – Nágárdžuna – to byl kanonýr“. - - Později jsem tento svůj jediný opis půjčil jednomu – a už jsem se s ním neshledal.

Fráňa, hovoře o tak zv. kouzelných silách, říká: „Nelpět na nich – použít je můžeme, ale nestavět na obdiv“. Dále říká Fráňa: „Jednou přišel Buddha k řece, tam taky jeden předváděl levitaci (chůzi po vodě). I otázal se ten jeden: „Co tomu říkáš Gótamo?“ A Buddha odpověděl: „Mnoho let jsi věnoval na získání této schopnosti – avšak, kde je tvá cesta k Nirváně? – To já dám převozníkovi pár piastrů a on mě převez“.

Napadlo mě, abych poeticky ztvárnil jednu myšlenku, což se mi obvykle nestává (to je dobře). Tak sepletu Františkovi do řemesla – ale opravdu – tyto verše vznikly jaksi samy od sebe, je to jakási skica, tak jsem to zachytil.

*Ó, jak ubohé, nízké, pošetilé
zemřítí zároveň s tělem;
v zajetí smyslové špíny
po aeóny plniti cintoríny.
V tom těle – žádostmi rozehvělém,
bolestmi a nemocemi prolezlém,
v nevědomosti utopeni,
je život jen živoření.
Však poslyš – Světlo Světel zřítí chtěj
a ztotožnit se s Ním;
na žádosti se nepoutej, smysly tlum
a myšlenky na uzdu dej.
Kdo takto v ušlechtilé snaze prodlévá,
ten klam svůj prohlédne
a nakonec je pouze spása....*

Na začátku těchto vzpomínek jsem se vyjádřil o Fráňovi jako o vysoce váženém příteli. Ano – byli jsme přáteli v pravém smyslu slova – vzájemně jsme se svěřovali a důvěřovali si. Fráňa byl bez předsudků, přímý, čistý, velkodušný a dovedl ocenit upřímnost – tak jsem ho znal já.

Z tohoto přátelství se později vyvinul vztah, jako bych patřil do rodiny.

Ale Fráňa mi byl především guruem – Fráňa mi dal napít ze studnice živé vody východních pravd; nasycil mě světlem zářivé buddhistické Nauky – ani mi nemohl více dát – ostatní již záleželo na mně. Fráňa mi poskytl veškerou potřebnou klasickou literaturu – která nám byla zpřístupněna jen díky jeho překladatelské činnosti, bez které bychom na mnoha místech ještě kdoví jak dlouho teoreticky tápali v tmách. Nemůžeme dost ocenit tuto překladatelskou činnost, která zahrnuje největší skvosty.

Leč tak to už ve světě chodí – pokládáme to za skoro samozřejmé, že máme tyto skvosty dostupné. Kdykoli jsem usedal ku studiu těchto děl, vždy jsem s láskou vzpomněl na to, kolik práce, času a trpělivosti bylo třeba, abychom nyní mohli v klidu a pokoře se zahloubat do těchto děl. A pokud vím, nikdo za to Fráňovi ani nepoděkoval....

Fráňa mě nikdy neodmítl – i když jsem snad někdy nepřišel k němu ve vhodnou dobu. Vždy si pro mne udělal čas, zajímal se o mé problémy a starosti.

Fráňa mi dal dobrou školu – jeho slova ve mne hořela – mobilisovala mne k neuvěřitelnému úsilí. Fráňa věděl přesně co potřebuji – vypálil svá slova do mého nitra Ohněm čisté moudrosti. Plnou silou mladého organismu, nešetře energie, snažil jsem se dosáhnout toho, co nemá již ničeho více nad Sebou.

Bezdná studeň

*Bezdná Studeň –
dna vidět není
pro toho –
kdo vchází v Naplnění.*

*Každý je Studnařem
však mnohý napovrchu jen
hloubí - - -
a nejde hlouběji.*

*V Hlubinách Vody Života
jiskřivě kolotají.
Kdo neleká se a nebojí se námahy –
ten pramen Vody Živé objeví.*

*Kdo smysly v sebe vine
kdo v Hlubinu vchází svou –
ten nadarmo nežije
a Život pravý je mu odměnou.*

*Kdo vrhá se v propast svou,
která nemá dna - -
jen takovému kyne Nirvána.*

1949

Fr. Hein

Fráňovi jsem vděčen za mnoho – za rady, za upozornění, že mi usnadnil nahlédnout do hloubky duchovna, že mi otvíral oči v konkrétních etapách mého duchovního vývoje, ve zdravotních otázkách – a za mnoho dalších věcí, prostě za to, že jsem díky Fráňovi měl svoji Cestu velmi ulehčenou a nemusel se prodírat hustou džunglí dohadů a nejistot, jak by tomu bylo, kdybych jej nebyl poznal.

Já se považuji za Fráňovo duchovní dítě, neboť mě vypiplal od plenek. – Kojil mě Mlékem Života Věčného. A kupodivu začal (s tím „kojením“) velmi záhy, myslím, že začátkem roku 1945, to jsme si ještě vykali: mezi rozmluvou náhle Fráňa zmlkl, zvnitřnil se - - bylo mi to divné, tak se táži, proč jako že nemluvíte? A Fráňa mi odpověděl: „Já s Vámi mluvím (nebo já k Vám promlouvám), ale Vy mi nerozumíte“. Postupně jsem se učil a naučil rozumět této řeči beze slov – nic velkolepějšího jsem nikdy nezažil...

A pak, že má Fráňa jen Ervičku.

Po smrti Fráňovy manželky Jarky, likvidovala Anička Soukupová svůj dosavadní byt na Lhotce a přistěhovala se k Fráňovi do vily, aby mu obětavě a s opravdovou láskou ve všem posloužila a pomohla. S tímto stěhováním, které se dělo po etapách, bylo spojeno mnoho pochůzek a tak Anička musela z vily a já jsem s Fráňou většinou byl dlouho sám – osiřeli jsme. Vzpomínám si, jak také jednou Anička někam odešla a nechala nám tam připravenou

nějakou slepici. Když přišla doba k příjmu potravy, ohřál jsem to a pak jsme s Fráňou jedli z jednoho kastrolu, nechávají si vzájemně ta „lepší“ sousta.

Ale i jindy jsme s Fráňou trávili nezapomenutelné hodiny mlčení - - - jednou při podobném sezení přerušil Fráňa ticho – podíval se na mne a říká: „No – vždyť to máš“. Stalo se také, že od té doby, co Anička odešla až do jejího příchodu jsme vůbec nepromluvili. – Jindy opět, když jsme seděli v Klidu u stolu, Fráňa prohodil: „Ty chceš zemřít?“ Vzhlédl jsem překvapen a odvětil: „Ne“, ale měl jsem snad říci „již ne“, protože už to bylo venku. Já jsem nikomu ani náznakem nedal najevo, že dávám myšlenku na tělesnou smrt (ovšemže ne násilnou) podmínky, před každou denní koncentrací. Fráňa viděl do člověka naprosto přesně, viděl i např. co se děje vedle v místnosti a to bych musel pokračovat až do nejvyšších sfér – kam Fráňa viděl.

Jak jsme si s Fráňou vyměnili role

a jak mě „za to Fráňa vyhnal z ráje.“

Anička zase jednou musela na delší dobu z vily a tak jsem zůstal s Fráňou sám. Bylo to v době, kdy Fráňa již trávil většinu dne na lůžku, jen mezi dnem jsme jej přenesli do křesla. Tak tomu bylo i nyní – Fráňa seděl v křesle, pokuřoval oblíbené viržínečko a já jsem se staral, aby měl všemožné pohodlí. Anička odešla a Fráňovi se do postele nechtělo.

Tak sedíme proti sobě u stolu a pojednou Fráňa povídá: „Jdi se na chvíli natáhnout, jsi jistě unaven“. Při tom ukazoval na svoje opuštěné lůžko. I nedal jsem se dvakrát pobízet, protože jsem skutečně trochu unaven byl; a jen jsem ještě Fráňu všemožně obsloužil, zapálil jsem mu vyhaslé viržínečko, sejmul jsem mu bačkory a jen tak v kalhotách a košili jsem si lehl na znak do postele. – Myslím si: „Tak – teď je to obráceně – Fráňa sedí v křesle u stolu a já jsem ve Fráňově posteli – ještě to Samadhi a máme role úplně vyměněné“. Taky jo. – Vklouzl jsem do toho, jako do velkých bot..... nevím, jak dlouhá doba uplynula, když mě něco jakoby tlačí jemně a při tom jistě „dolů“. - - První můj pohled patřil Fráňovi, který seděl v křesle a tím svým charakteristickým pohledem dával najevo, že něco nutněji potřebuje. Hbitě jsem vstal z postele a již mu nesu potřebné. Pomyslel jsem si: „Tak vida – napřed mi tam ukáže cestu a pak mě z toho sundává – to jsou mi ale poměry“. A to všecko jenom kvůli takové malé lidské potřebě.

S Fráňou jsme nemuseli ani moc mluvit – za ta léta jsme se poznali tak dokonale, že stačilo, když Fráňa pohnul nepatrně hlavou nebo naznačil posuňkem a již jsem přesně věděl o co jde. Mnohdy nemuselo ani toto být – bylo mezi námi jemné vnitřní spojení, které bylo přesnější než řeč a šlo do hloubek, kam lidská řeč nedosahuje.

Když vzpomenu na svého guru, jsem naplněn nevýslovnou vděčností, láskou a obdivem k Velikému Arahatu – Mudrci, který se na této úrovni jmenoval Fráňa Drtíkol.

Mluvili jsme o Rostislavovi: Fráňa: „Jo Obšnajdr – ten je na tom moc dobře“.

Byl jsem s Františkem Heinem u Fráňovy postele. Kouřil jsem. František povídá: „Fráňo – řekni Evženovi, ať nekouří – není to zdravé“. Fráňa drže v ruce viržínečko, vyfoukl kouř, podíval se na Františka a klidně povídá: „No, co chceš, v tom kouři je „TO“ také“.... Hluboký Klid se rozhostil kolem..... Pro úplnost dodávám, že již dlouhá léta nekouřím.

Když jsem v r. 1944 začal chodit k Fráňovi, visel ten obraz v přízemí ve vile, ve velkém pokoji. Později po revoluci jej Fráňa přemístil na verandu. Je to lept od Fráni jménem „Země“. V pozadí skoro přes celou plochu obrazu je Maja (klam), symbolisovaná netvorem ženské podoby, s roztaženými křídly, coby závojem nevědomosti, překrývající Světlo Poznání – dole dvě postavičky – muž a žena, keře ve větru – silná idea, barevnost potlačena, výborná kresba. Proč o tom píše? Dalo by se psát o všech Fráňových obrazech – vnímavý člověk se nad každým z nich zamyslí, mnohé může vyčíst – ale tento obraz „Země“, je pro mne posvátný – připomíná mi oněch 16 roků, po která jsem měl to štěstí stýkat se s Fráňou – fascinoval mě od první návštěvy na Spořilově – ten obraz kdyby mohl mluvit – na verandě, kde visel, odehrála se většina rozmluv všech lidí, kteří za Fráňou přišli o radu, pomoc; svěřovali se Fráňovi se svými problémy apod. (nahoru do vily nebo do ateliéru, zval Fráňa jen své nejbližší žáky). – Tento obraz byl dosud v držení Aničky Soukupové – letos 1977 mi jej darovala.

Někdy v roce 1960 si mně Fráňa posteskl: „Kdybych mohl, maloval bych“, při tom ukazoval rukou jemně jakoby tahy štětcem: „pěkně – kameny u moře“ a dále ukazoval rukou velmi něžně a při tom si pomáhá neznatelně hlavou do rytmu pohybu ruky. Řekl jsem Fráňovi, že mu vše potřebné pro malování dám k ruce, jen aby maloval. Toto Fráňa odmítl.

Moje Maminka, které jsem pochopitelně o Fráňovi mnoho vyprávěl, přišla jednou na Spořilov – seděla u Fráňovy postele a hovořila o dechovém cvičení. Měl jsem právě nějakou práci, takže jsem jen zaslechl jak Fráňa říkal: „Ano – ono to uklidňuje“. Při loučení dala Maminka Fráňovi pěknou pusku.

Původní stav

*Prosycen hlubokým Klidem –
tiše – nehnutě sedím
a jen se dívám...
Jediným údem nehýbám.
Tak spočívám – bez úsilí
a Nebe se samo blíží . . .*

*Odchází pocity těla –
myšlenky mizí - . .
Nečekám něco –
netoužím po ničem –
a přece – Nebe rychle se blíží.*

*Původní Stav - - -
toť mocný K l i d
a já jsa Jím jat –
ztrácím se v nic.
Nevidím nic –*

*jenom se dívám
a přece zřím –
co naprosto nelze zřít.*

*Původní Stav –
přemocný Klid –
v kterém se ztrácíš
a nejsi víc . . .*

14.5.1949 Fr. Hein

Měl jsem v životě to štěstí, poznat Fráňu – pobývat s ním často a delší dobu, proto mohu docela jasně potvrdit, že mluvil to, co sám žil; byl dokonale odpoutaný, Moudrý, Jasný a při tom neskonale prostý a skromný.

Fráňa byl skutečně živoucí Buddha – Arahat.

Samozřejmě, že ne každý ho chápal. Jednou mi Fráňa řekl: „Než dojdou k tramvaji, tak to všechno zapomenou“.

Jindy jistá paní, sedíc u Fráňovy postele, rozváděla některé „zajímavé“ „duchovní“ zážitky. Fráňa jí klidně a beze slova naslouchal. Potom jí všechno odkejval. Ta paní potom odešla domů a já jsem řekl Fráňovi: „Fráňo, proč té paní neřekneš, že takto na to nemůže jít?“ a Fráňa mi klidně odpověděl: „No jo, vždyť ona se mě na nic neptala.“....

Mnoho lidí přišlo za Fráňou a bylo to nepřeborné množství otázek, žádostí o radu apod. Fráňa neobyčejně jasně vnitřně viděl, proto mohl odpovědět vždy tak, aby klepl hřebík přímo na hlavičku. Stalo se však také, že mlčel – prostě na danou otázku neodpověděl – to bylo tehdy, když nechtěl říci něco nešetného, nebo: s někým nesouhlasil a věděl, že by ten dotyčný nepochopil, nebo neunesl pravdu. Fráňa totiž, když dostal otázku, nikdy nespěchal s odpovědí (nechával to projít nitrem) a teprve za chvíli odpovídal. Stalo-li se však, že tázající si pospíšil a sám vyslovil možnou odpověď, Fráňa nikomu jeho pravdu nebral a klidně mu vše odkejval. Říkával mi: „Pravda je to, co si sami myslíme, že pravda je“.....v myšlení pravda není – každý, kdo myslí, má svoji pravdu – ale tu Jedinou Pravdu má jen ten, kdo s tou Pravdou Splyne.....kdo se tou Pravdou stane.

Fráňa přizpůsobil Učení Buddha na nynější dobu. Vyzdvihl vysoko jádro Nauky, totiž pattičča-samuppada (řetěz příčinnosti – nebo odvislé vznikání). Poukazoval na výroky Mudrců všech dob (Tilopa, Nágárdžuna, Kristus aj. aj.) a když bylo třeba, citoval jejich výroky a poukazoval na shodu toho, co hlásali.

Fráňova Nauka je nezničitelná, jako Nauky všech Buddha. Učení je nepřemožitelné pro všechny časy.

Ku světlu jde již nová generace a přijdou další....

A pokud se týče mé mladické touhy po poznání smyslu života (jak o tom píše na začátku těchto vzpomínek), poznal jsem, že vše má jen takový smysl, jaký my sami tomu přikládáme. Tudíž, když tomu životu nakonec žádný smysl nepřikládáme, tak – ten smysl života - - - žádný - - - neexistuje.....

V každém ted' okamžiku

Bůh prolíná tě v každém okamžiku –

v každém t e d'.
Můžeš s Ním – Nezměrným
spojen být v každém mžiku.

Je třeba jenom z p o z o r n i t .

24.srpen 1964   Fr. Hein

Přišla ke mně jedna paní (pí. P.) a když se nenuceně usadila, pravila: „Tak - - už jsem to prokoukla – je jen zánik – vše je pomíjející a vůbec – vše spěje a je jen zánik“. Tak a podobně mluvila ta paní a tak jsem jí jenom přál, aby nabrala dech a přicházela na další poznání.

Z absolutního hlediska zánik neexistuje, aby něco zaniklo, muselo by napřed něco vzniknout (Nágárdžuna). Jelikož je jen ono nevzniklé, nezrozené (atd.)... jak by mohlo vůbec něco zanikati? Není hmoty – není času – není prostoru.

Jak to říkal Fráňa?: „Není nic než...“

Za všechno co dnes nemám, vděčím Fráňovi – On nás přece učil, abychom se vzdali všeho, co nám nepatří. Abychom si vydobyli nejvyšší chudobu (Pradžnápáramitá), v níž jediné bohatství je vykázáno tímto tělem zde, zatíženém šesti smysly, jako podmínka života.

Nemohu, než opakovat – výňatek z Fráňovy poslední vůle:

JINAK HLEĎTE CO NEJDŘÍVE NA MOJI FORMU ZAPOMENOUT,
ALE NEZAPOMEŇTE, CO JSEM VÁS VŠECHNY UČIL.
SLOVA, KTERÁ JSEM MLUVIL, AŽ VE VÁS OBŽIVNOU.
JINAK MĚ NIKDE NEHLEDEJTE – JSEM VŠUDE –
TAKÉ TEDY VE VÁS –
V UČENÍ.

Přepis 3. samizdatového vydání knihy
Evžena Štekl – Vzpomínky na Velikého Arahata (1977)
s verši Františka Heina
pro Vás
u příležitosti 5. výročí Evženova vstupu do parinirvány
připravili
Jan Lípa se sestřičkou Marcelkou
a Pavel Šolc.

Tento text je určen pouze pro soukromé studium.

Prosíme,
akceptujte to.
Děkujeme!

© Evžen Štekl, © Pavel Šolc, © Jan Lípa
<http://silamoudrosti.unas.cz/>